

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การลงโทษเป็นมาตรการตอบโต้ผู้กระทำความผิดในสังคมมนุษย์มาตั้งแต่โบราณและเป็นไปตามวัตถุประสงค์การลงโทษหลายประการ ในปัจจุบันมีการเน้นหนักถึงวัตถุประสงค์การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดมากขึ้น แต่การลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อแก้แค้นทดแทน ช่มชู้ยัวยังและตัดโอกาสไม่ให้เกิดซ้ำอีกก็ยังคงมีความจำเป็น การพิจารณากำหนดโทษแก่ผู้กระทำผิดจึงต้องคำนึงถึงทฤษฎีและวัตถุประสงค์การลงโทษทุกข้อประกอบกัน โดยในอดีตการลงโทษผู้กระทำผิดเน้นหนักไปในการแก้แค้นทดแทนและการลงโทษเพื่อช่มชู้ให้เกิดความเกรงกลัว การลงโทษจึงเต็มไปด้วยความโหดร้ายรุนแรง ต่อมาจึงเริ่มมีการตระหนักถึงความเหมาะสมและประโยชน์ที่ได้รับจากการลงโทษผู้กระทำผิดในด้านอื่นมากขึ้น ส่งผลให้เกิดลักษณะของการลงโทษเท่าที่จำเป็นเพียงพอบรรล่วัตถุประสงค์การลงโทษและมองถึงประโยชน์ที่สังคมจะได้รับประกอบด้วยไม่มุ่งแต่หลักการแก้แค้นทดแทนเพียงอย่างเดียวดังเช่นในอดีต โดยในปัจจุบันการลงโทษผู้กระทำผิดมีมนุษยธรรมยิ่งขึ้น มีการคำนึงถึงตัวผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลว่ามีความจำเป็นต้องใช้มาตรการลงโทษใดจึงมีความเหมาะสม และมีการบังคับใช้มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชนรูปแบบต่างๆอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เป็นไปตามแนวความคิดของการพยายามเบี่ยงเบนผู้กระทำผิดไม่ร้ายแรงออกจากกระบวนการยุติธรรมในขั้นตอนต่างๆ

การลงโทษจำคุกซึ่งเป็นการคุมขังผู้กระทำผิดไว้ในเรือนจำอันมีพัฒนาการมายาวนานตั้งแต่ในอดีตและก็ยังมิพบทาบสำคัญในกระบวนการยุติธรรมปัจจุบัน ถือเป็นโทษที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดไม่ให้เกิดซ้ำอีกในระหว่างอยู่ในเรือนจำ มีผลตอบสนองของความรู้สึกรังเกียจของสังคมที่ต้องการลงโทษผู้กระทำผิด และยังสามารถใช้เรือนจำสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดอีกด้วย แต่การลงโทษจำคุกเหมาะสมจะบังคับใช้กับผู้กระทำผิดที่กระทำความผิดร้ายแรง มีพฤติกรรมเป็นอันตรายต่อสังคม หรือผู้กระทำผิดติดนิสัยซึ่งไม่มีมาตรการลงโทษอื่นที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเหล่านี้แล้วเท่านั้น และมีแนวคิดจะลงโทษจำคุกผู้กระทำผิดเท่าที่จำเป็น เพราะแม้การลงโทษจำคุกจะมีผลดีและมีประสิทธิภาพในการควบคุมผู้กระทำผิดแต่ก็มีผลเสียอื่นหลายประการ นอกจากปัญหาหนักโทษสั้นเรือนจำที่มีสภาพแออัดยัดเยียดอย่างแสนสาหัสในปัจจุบันอันเป็นภาระของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบแล้ว โทษจำคุกก็ส่งผลกระทบหลายประการโดยไม่จำเป็นทั้งต่อตัวผู้กระทำผิดเอง ครอบครัวของผู้กระทำผิด ตลอดจนสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การลงโทษจำคุกผู้กระทำผิดที่กระทำผิดครั้งแรกผู้กระทำผิดที่กระทำผิดไม่รุนแรง หรือผู้กระทำผิดที่ไม่มีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำอีกจึงไม่

เหมาะสม เพราะอาจใช้มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำในรูปแบบก้าวหน้าอื่นๆ สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดแทนโทษจำคุกอย่างเหมาะสมและเพียงพอเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบจากโทษจำคุกโดยไม่จำเป็น และลดความต้องการแก้แค้นทดแทนผู้กระทำผิดของผู้เสียหายและสังคมด้วยวิธีการอื่นๆ แทนได้ เช่น การให้ผู้กระทำผิดจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้เสียหายหรือให้ผู้กระทำผิดต้องทำงานสาธารณะประโยชน์แก่สังคม ควบคู่ไปกับการมุ่งป้องกันและข่มขู่ยับยั้งการกระทำผิดด้วยการเสริมประสิทธิภาพในการจับกุมผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีอย่างรวดเร็วแทนการกำหนดโทษไว้อย่างรุนแรงเพื่อข่มขู่ผู้กระทำผิดแต่ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นในปัจจุบัน

มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำที่เข้ามารองรับการเลี้ยงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดนั้นมีหลายรูปแบบเพื่อให้สามารถบังคับใช้กับผู้กระทำผิดแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม และมีการบังคับใช้ในทุกระดับของกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่การเบี่ยงเบนผู้กระทำผิดก่อนเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมด้วยศาลหมู่บ้าน การเบี่ยงเบนผู้กระทำผิดในชั้นก่อนการพิจารณาของศาลด้วยการเปรียบเทียบปรับของตำรวจหรือการชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการ การเลี้ยงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดในชั้นพิจารณาด้วยการรอการลงโทษหรือไม่กำหนดโทษจำคุกแล้วใช้มาตรการอื่นในการลงโทษผู้กระทำผิดแทนโทษจำคุก และแม้ผู้กระทำผิดได้รับโทษจำคุกแล้ว การใช้มาตรการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษแก่ผู้ต้องขังก็พออนุโลมเป็นการเลี้ยงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดเช่นกันเพราะมีผลทำให้ผู้กระทำผิดพ้นจากเรือนจำได้เร็วขึ้น ซึ่งการเบี่ยงเบนผู้กระทำผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมเพื่อเลี้ยงโทษจำคุกนี้ จะมีมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำรูปแบบต่างๆ มาให้เลือกบังคับใช้กับผู้กระทำผิดเพื่อควบคุมสอดส่องตลอดจนแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่ได้รับการปลดปล่อยเพื่อใช้ชีวิตในสังคมปกติต่อไปด้วย มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำนี้อาจแยกได้เป็นมาตรการคุมประพฤติปกติ และมาตรการในลักษณะ Intermediate Sanction อันเป็นลักษณะของมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้เข้มข้นกว่าการคุมประพฤติปกติในขณะเดียวกันก็ไม่รุนแรงเท่ากับการลงโทษจำคุก แต่การแบ่งแยกเช่นนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเพราะบางครั้งก็มีผู้ให้ความเห็นว่าการคุมประพฤติปกติถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการ Intermediate Sanction เท่านั้น ไม่ใช่การแบ่งแยกจากกันแต่อย่างใดและมีการบังคับใช้ควบคู่กันเสมอ การใช้ศูนย์รายงานตัว, การคุมขังผู้กระทำผิดไว้ในที่อยู่อาศัยด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ศูนย์ควบคุมในชุมชน จัดเป็นตัวอย่างของมาตรการในลักษณะ Intermediate Sanction ที่มีความแตกต่างชัดเจนจากมาตรการคุมประพฤติปกติ โดยการให้ศูนย์ควบคุมในชุมชนซึ่งเป็นมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่ได้เสนอไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นมาตรการ Intermediate Sanction ชนิดหนึ่งที่มีลักษณะกึ่งควบคุมซึ่งเหมาะสมจะบังคับใช้กับผู้กระทำผิดที่มีความจำเป็นต้องใช้มาตรการลงโทษที่มีความคาบเกี่ยวกัน

ระหว่างการคุมประพฤติปกติและการลงโทษจำคุกในเรือนจำ แต่ในปัจจุบันยังไม่มี การบังคับใช้ มาตรการกึ่งควบคุมลักษณะนี้ในประเทศไทยแต่อย่างใด

มาตรการควบคุมโดยใช้ศูนย์ควบคุมนี้เป็นมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้ เรือนจำและเป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน แต่มีการควบคุมตัวผู้กระทำผิดไว้ในบางเวลา ในลักษณะการจำกัดที่พักรักษาตัวผู้กระทำผิดและดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูไปพร้อมๆกัน ผู้กระทำผิดที่ถูกกำหนดให้อยู่ในศูนย์ควบคุมสามารถไปทำงาน ไปเรียนหนังสือ หรือออกนอกศูนย์ ควบคุมเฉพาะตอนกลางวันหรือในระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดได้ แต่ต้องกลับเข้ามาที่ศูนย์ ควบคุมตอนเย็นภายในระยะเวลาที่กำหนดและต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์ควบคุม ตลอดจนเงื่อนไขอื่นๆที่ศาลกำหนดด้วย เช่น ต้องจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้เสียหายหรือต้องไป บำบัดรักษาอาการผิดปกติต่างๆ เป็นต้น ถือเป็น การควบคุมผู้กระทำผิดในลักษณะกึ่งควบคุมที่ สามารถตัดผู้กระทำผิดออกจากสภาพแวดล้อมอันเป็นสาเหตุของการกระทำผิด และให้ ประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลตลอดจนแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดมากกว่ามาตรการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำผิดในชุมชนอื่น โดยไม่ทำลายชีวิตประจำวันหรือสภาพชีวิตของผู้กระทำผิดจนเกินความ จำเป็น

การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมมีแนวคิดมาจากการใช้บ้านกึ่งวิถีเพื่อรองรับผู้กระทำผิดที่พ้น โทษจำคุกมาจากเรือนจำ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมดูแลและปรับสภาพผู้กระทำผิดให้เข้ากับ สังคมปกติที่เขาถูกตัดขาดไปเป็นเวลานานได้ ต่อมาเมื่อการดำเนินการบ้านกึ่งวิถีมีความ แพร่หลายมากขึ้นและเริ่มเข้ามามีบทบาทกับกระบวนการยุติธรรม ก็มีแนวคิดว่าจะให้ ผู้กระทำผิดต้องไปเจอสภาพเลวร้ายในเรือนจำแล้วจึงค่อยมาปรับสภาพให้สามารถกลับเข้าสู่ สังคมปกติอีกครั้ง ก็ทำการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดเพื่อปรับสภาพและควบคุมดูแลให้เข้ากับสังคม ปกติ โดยไม่ต้องเข้าไปรับโทษจำคุกก่อนซึ่งจะทำให้การแก้ไขฟื้นฟูทำได้ยากขึ้น ด้วยการ ควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในบ้านกึ่งวิถีเข้าหรือสถานปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชนอันเป็นลักษณะ ของศูนย์ควบคุม ซึ่งมีสถานะเป็นสถานที่กึ่งกลางระหว่างสังคมและเรือนจำโดยบังคับใช้ในขั้นตอน ก่อนเข้ารับการลงโทษจำคุกในเรือนจำแทนการบังคับใช้ในขั้นตอนหลังจากได้รับโทษจำคุกแล้วใน ลักษณะของบ้านกึ่งวิถีในอดีต อันถือเป็นมาตรการเลี้ยงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดก่อนถูก กำหนดให้ต้องเข้ารับการลงโทษจำคุกในเรือนจำ และนอกจากจะเป็นมาตรการที่ใช้สำหรับลงโทษ ผู้กระทำผิดแล้วยังมีการบังคับใช้ศูนย์ควบคุมในขั้นตอนอื่นๆของกระบวนการยุติธรรมอีกด้วย เช่น การควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลยบางประเภทที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างการ พิจารณาคดีไว้ในศูนย์ควบคุมแทนการคุมขังในเรือนจำ หรือการใช้ศูนย์ควบคุมในขั้นตอนก่อนการ พิจารณาของศาลในลักษณะของการทำข้อตกลงยินยอมเข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุมระหว่าง

ผู้กระทำผิดกับคณะกรรมการกำหนดโทษของท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินคดีในความผิดนั้นตาม ขั้นตอนปกติในกระบวนการยุติธรรมระดับลง เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการบังคับใช้ศูนย์ควบคุมมักอยู่ในกลไกทางกฎหมายในการให้อำนาจที่จะ กำหนดถึงเงื่อนไขให้ต้องเข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุมแก่ผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิดตามคำสั่ง หรือคำพิพากษา โดยอาจเป็นเงื่อนไขหนึ่งของมาตรการคุมประพฤติหรือเป็นเงื่อนไขที่มี ลักษณะเอกเทศไม่ต้องอ้างอิงกับการคุมประพฤติผู้กระทำผิดเลย และอาจมีการกำหนดเงื่อนไข ประกอบอื่น เช่น การกำหนดให้จ่ายค่าชดเชยแก่ผู้เสียหาย หรือการกำหนดให้ทำงานสาธารณะ ประโยชน์สำหรับให้ผู้กระทำผิดต้องปฏิบัติตามในระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในศูนย์ควบคุมด้วย การ พิจารณابังคับใช้ศูนย์ควบคุมต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้กระทำผิด ตลอดจนสภาพความผิดเป็นสำคัญ โดยกฎหมายกำหนดให้การพิจารณابังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับ ผู้กระทำผิดต้องมีการพิจารณาถึงรายงานการสืบเสาะเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิดก่อนทุกครั้งเพื่อให้ การใช้ดุลยพินิจเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดอย่างเพียงพอ ซึ่งปกติแล้ว ประเภทของผู้กระทำผิดที่จะเข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุมจะเป็นผู้กระทำผิดไม่ร้ายแรง แต่ตก อยู่ในสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่เอื้อต่อการกระทำผิดหรือคอยกระตุ้นอันอาจเป็น สาเหตุให้เกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกหากจะบังคับใช้เพียงมาตรการคุมประพฤติปกติและปล่อย ผู้กระทำผิดให้กลับไปอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมอย่างเดิมทุกประการ หรือเป็นผู้กระทำผิดที่มี ความจำเป็นต้องได้รับการควบคุมดูแลสอดส่องความประพฤติเป็นพิเศษมากกว่าการควบคุม สอดส่องด้วยมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชนอื่นๆที่ไม่มีลักษณะกึ่งควบคุม

ในรัฐเคนตักกีมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณابังคับใช้ศูนย์ควบคุมไว้ใน Kentucky Revised Code มาตรา 532 และ 533 และมีการแบ่งแยกผู้กระทำผิดตามระดับความ รุนแรงของฐานความผิดและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดออกเป็นระดับต่างๆ โดยมีผู้กระทำผิดสถาน เบา (Misdemeanor) ในระดับ A, B และผู้กระทำผิดอุกฉกรรจ์ (Felony) ในระดับ A, B, C และ D เป็นผู้กระทำผิดที่อาจถูกบังคับใช้มาตรการควบคุมในศูนย์ควบคุมได้หากจะมีการเสี่ยงโทษจำคุก แก่ผู้กระทำผิด โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคือหากมีการกระทำผิดขึ้นให้ศาลพิจารณาถึง ลักษณะการกระทำผิด สภาพความผิด ประวัติ พฤติกรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิด อย่างละเอียดแล้วพิจารณาถึงความเหมาะสมกับการบังคับใช้มาตรการเสี่ยงโทษจำคุกประกอบ กับเงื่อนไขการคุมประพฤติปกติก่อน หากไม่มีความเหมาะสมในการบังคับใช้จึงดำเนินการ พิจารณาใช้ดุลยพินิจในระดับถัดไป โดยคำนึงถึงลักษณะความผิดและปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ ผู้กระทำผิดเช่นเดิมตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแต่พิจารณาประกอบกับมาตรการในลักษณะ Intermediate Sanction หรือเรียกว่าเป็นการคุมประพฤติประกอบกับ Alternative Sentencing Plan แทน โดยมีศูนย์ควบคุมเป็นรูปแบบหนึ่งของ Alternative Sentencing Plan ที่ศาลจะบังคับ

ใช้กับผู้กระทำผิดที่เหมาะสมได้ การควบคุมผู้กระทำผิดไว้ในศูนย์ควบคุมในฐานะของ Alternative Sentencing Plan จะมีกำหนดเวลาไม่เกิน 12 เดือน หากการพิจารณาลงโทษผู้กระทำผิดในขั้นนี้ ยังไม่มีมาตรการคุมประพฤติประกอบกับ Alternative Sentencing Plan ที่เหมาะสมหรือเพียงพอ ในการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดรายนั้นอีก ศาลก็ต้องส่งผู้กระทำผิดเข้ารับโทษจำคุกในเรือนจำต่อไป โดยมีรายละเอียดของหลักเกณฑ์เรื่องแนวทางการใช้ดุลยพินิจของศาลว่าให้พิจารณาถึงความ เสี่ยง(substantial risk) หรือความเป็นไปได้ (likelihood) ในการกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกของผู้กระทำผิด ซึ่งกฎหมายใช้ถ้อยคำต่างกันและมีผลในการพิจารณากับผู้กระทำผิดแตกต่างกันไปตามระดับ ต่างๆของผู้กระทำผิดด้วย ระหว่างอยู่ในศูนย์ควบคุมศาลต้องกำหนดให้ผู้ถูกควบคุมต้องทำงาน หรือเรียนหนังสือต่อไปตามปกติ ต้องจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้เสียหาย และห้ามติดต่อกับผู้เสียหายหรือ เยื่อจากกรกระทำผิดของตนด้วยไม่ว่าในทางใดๆ และหากศาลเห็นเป็นการสมควรก็อาจกำหนด เงื่อนไขการทำงานสาธารณะประกอบ นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดอาจต้อง เข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุมของเอกชนโดยเสียค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเองอีกด้วย

ส่วนในรัฐโอไฮโอนั้นมีบทบัญญัติให้อำนาจศาลบังคับใช้ศูนย์ควบคุมในลักษณะต่างๆแก่ ผู้กระทำผิดไว้ใน Ohio Revised Code มาตรา 2929.16 โดยมี Halfway House และ Alternative Residential Facility เป็นศูนย์ควบคุมที่รองรับการดำเนินการแบบกึ่งควบคุมหรือมีลักษณะไม่ เข้มงวด และกำหนดให้การส่งผู้กระทำผิดเข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุมมีสถานะเป็นโทษชนิด หนึ่งที่ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจลงแก่ผู้กระทำผิดตามความเหมาะสมและวัตถุประสงค์การลงโทษ ตามที่กำหนดเอาไว้ในมาตรา 2929.11 โดยมีบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตการบังคับใช้ศูนย์ ควบคุมและแนวทางการลงโทษผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำอื่นๆเอาไว้ในมาตรา 2929.12 และ มาตรา 2929.13 ซึ่งมีทั้งการจำกัดดุลยพินิจเด็ดขาด เช่น ไม่ให้บังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำ ผิดฐานข่มขืนโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือผู้กระทำผิดที่เคยกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ระดับ 1 หรือ 2 มาแล้วเป็นต้น และมีบทบัญญัติที่กำหนดแนวทางการใช้ดุลยพินิจตามระดับความรุนแรงของ ฐานความผิดของผู้กระทำผิดแต่ละคน หรือกำหนดลักษณะบางประการของผู้กระทำผิดไว้ให้เป็น ข้อสันนิษฐานในการใช้ดุลยพินิจเพื่อบังคับใช้ศูนย์ควบคุมของศาลต่อผู้กระทำผิด โดยการบังคับใช้ ศูนย์ควบคุมสามารถบังคับใช้ได้กับผู้กระทำผิดอุกฉกรรจ์ตั้งแต่ระดับ 1-5 โดยมีความผิดอุกฉกรรจ์ ระดับ 1 เป็นความผิดที่มีความร้ายแรงมากที่สุดไล่ไปจนถึงความผิดอุกฉกรรจ์ระดับ 5 ที่เป็น ความผิดที่มีความรุนแรงน้อยที่สุด โดยปกติแล้วศาลจะพิจารณาใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำ ผิดอุกฉกรรจ์ในระดับ 3-5 ตามการพิจารณาถึงสาเหตุการกระทำผิดและความเหมาะสมกับผู้กระทำ ผิดแต่ละคน แต่หากจะบังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดอุกฉกรรจ์ในระดับ 1-2 กฎหมาย กำหนดให้ศาลต้องวางเงื่อนไขการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดประกอบด้วย ผู้กระทำผิดที่อยู่ในศูนย์ ควบคุมจะได้รับอนุญาตให้ออกไปทำงานหรือเรียนหนังสือต่อไป หรือมีเงื่อนไขให้ต้องเข้ารับการ

อบรมในด้านต่างๆเพิ่มเติม ทั้งนี้เฉพาะเวลาที่กำหนดอนุญาตให้รวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางหรือเหตุจำเป็นอื่นๆเท่านั้น และอาจมีการกำหนดเงื่อนไขให้จ่ายค่าชดเชยแก่ผู้เสียหายหรือเงื่อนไขอื่นๆให้ผู้กระทำผิดต้องปฏิบัติตามเพิ่มเติมด้วย โดยมีกำหนดถึงมาตรฐานการดำเนินการและองค์ประกอบของศูนย์ควบคุมเอาไว้ใน Ohio Administrative Rule มาตรา 5120:1-3-01 ถึงมาตรา 5120:1-3-17 ซึ่งยังใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการศูนย์ควบคุมของเอกชนอันอาจได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐด้วย

สำหรับประเทศไทยนั้นเมื่อได้พิจารณาถึงโครงสร้างของระบบการเลี้ยงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดที่มีการบังคับใช้อย่างจริงจังก็พบว่า มีเพียงการยกโทษจำคุก เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขัง การลงโทษปรับอันเป็นการกำหนดโทษสถานเบาแก่ผู้กระทำผิด และการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษแล้วอาจกำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 56 ประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น และเมื่อพิจารณาต่อไปถึงการรอกการลงโทษและกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติอันถือเป็นมาตรการที่ใช้เลี้ยงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดในขั้นตอนสุดท้ายของประเทศไทยแล้วก็ปรากฏว่า มีลักษณะการบังคับใช้มาตรการคุมประพฤติในกรณีที่ศาลจะรอกการลงโทษผู้กระทำผิดในลักษณะของการวางเงื่อนไขคุมประพฤติปกติเท่านั้น ไม่มีการบังคับใช้มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่มีลักษณะเป็นมาตรการที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างการคุมประพฤติปกติและการลงโทษจำคุกผู้กระทำผิดในลักษณะของ Intermediate Sanction หรือมาตรการในลักษณะกึ่งควบคุมแต่อย่างใด การขาดมาตรการกึ่งควบคุมในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดหากจะมีการเลี้ยงโทษจำคุกจึงเป็นกรณีที่ศาลจะไม่สามารถกำหนดมาตรการประกอบในการเลี้ยงโทษจำคุกได้อย่างเหมาะสมกับผู้กระทำผิดทุกประเภท โดยผู้กระทำผิดบางประเภทแม้จะได้รับการเลี้ยงโทษจำคุกแต่ก็มีความจำเป็นต้องได้รับมาตรการกึ่งควบคุมในการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดระหว่างอยู่ในชุมชนด้วย และผู้กระทำผิดบางส่วนที่ได้รับโทษจำคุกอยู่ในปัจจุบัน ก็ไม่ใช่ผู้กระทำผิดที่เหมาะสมจะถูกลงโทษจำคุกทุกคน ผู้กระทำผิดส่วนหนึ่งถูกจำคุกเพราะศาลไม่มีมาตรการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในชุมชนที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลเป็นพิเศษ นอกจากการวางเงื่อนไขคุมประพฤติปกติ ผู้กระทำผิดที่ไม่เหมาะสมกับมาตรการคุมประพฤติปกติจึงต้องถูกส่งเข้ารับการลงโทษจำคุกในเรือนจำ ไม่มีการนำมาตรการในลักษณะ Intermediate Sanction มาให้ศาลพิจารณابังคับใช้กับผู้กระทำผิดประเภทนี้แต่อย่างใด การนำมาตรการควบคุมโดยใช้ศูนย์ควบคุมมาบังคับใช้เพื่ออุดช่องว่างในการลงโทษหรือปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรมของไทยดังกล่าวจึงน่าจะมีความเหมาะสม โดยนอกจากการบังคับใช้ศูนย์ควบคุมแก่ผู้กระทำผิดแล้วยังสามารถบังคับใช้ศูนย์ควบคุมในขั้นตอนอื่นๆของกระบวนการยุติธรรมได้อีกด้วย

การพิจารณาบังคับใช้มาตรการควบคุมโดยใช้ศูนย์ควบคุมในประเทศไทยนั้นสามารถแยกพิจารณาได้เป็น การบังคับใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชน และการบังคับใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งมีกลไกและโครงสร้างทางกฎหมายในการเล็งโทษจำคุกที่แตกต่างกัน

ในส่วนของ การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชนนั้น จำเป็นต้องพิจารณาถึงประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534 ที่มีกำหนดถึงการลงโทษโดยใช้วิธีการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด การเปลี่ยนโทษทางอาญาเป็นวิธีปฏิบัติสำหรับเด็กหรือเยาวชน และการลดโทษสำหรับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชน โดยการบังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชนนั้น สามารถบังคับใช้ได้ ในกลไกของการส่งตัวเด็กและเยาวชนเข้าไปอยู่ในสถานฝึกอบรมหรือสถานพินิจ ซึ่งการส่งตัวเด็กและเยาวชนเข้าสู่สถานพินิจนั้น อาจเกิดขึ้นได้ในกรณีที่มีการกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยและศาลจะเปลี่ยนไปใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทน หรือเป็นกรณีที่ศาลกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ให้ปฏิบัติตาม แต่เด็กหรือเยาวชนฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ศาลก็อาจส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมแทนได้ ซึ่งสถานพินิจที่บังคับใช้ในปัจจุบันถือว่าเป็นศูนย์ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชนรูปแบบหนึ่งเช่นกันแต่มีการควบคุมดูแลในระบบปิด

อันแตกต่างจากศูนย์ควบคุมสำหรับเด็กและเยาวชนที่จะมีลักษณะเป็นศูนย์ควบคุมระบบเปิดและมีการดำเนินงานแบบกึ่งควบคุม โดยเมื่อพิจารณาถึงหมวด 3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534 ที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการดำเนินการสถานพินิจแล้ว ก็ปรากฏว่ามีหลักเกณฑ์ที่เปิดโอกาสให้สถานพินิจปัจจุบันสามารถดำเนินการควบคุมดูแลเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในลักษณะกึ่งควบคุมได้อยู่แล้ว โดยในมาตรา 38 (5) และ (6) เป็นบทบัญญัติที่จะอนุญาตให้เด็กและเยาวชนสามารถออกไปศึกษาเล่าเรียนนอกสถานพินิจประเภทไปมาในโรงเรียนปกติได้ และยังให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในการดำเนินการได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดถึงหน้าที่และให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในการดำเนินการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเพียงพอหากจะมีการดำเนินการควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในลักษณะกึ่งควบคุม การที่จะบังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน จึงสามารถดำเนินการได้ทันทีในลักษณะของสถานพินิจแบบกึ่งควบคุมโดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมายใดๆ

ส่วนการบังคับใช้มาตรการการควบคุมโดยใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่นั้น นอกจากจะสามารถใช้การควบคุมผู้กระทำผิดในศูนย์ควบคุมเป็นเงื่อนไขที่ศาลจะกำหนดแก่ผู้กระทำผิดเพื่ออุดช่องว่างของระบบการลงโทษระหว่างการคุมประพฤติปกติและการลงโทษจำคุกแล้วยังอาจใช้ในกระบวนการยุติธรรมขั้นตอนอื่นๆ เช่น ใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้ต้องหาหรือจำเลยบางประเภทที่ถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดีแทนที่เรือนจำได้อีกด้วย ซึ่งการบังคับใช้ศูนย์ควบคุมแก่ผู้กระทำผิดในประเทศไทยนั้นมีความเหมาะสมและจำเป็นต่อระบบการลงโทษผู้กระทำผิดทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพื่อเป็นมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในลักษณะกึ่งควบคุมที่สามารถควบคุมดูแลผู้กระทำผิดบางประเภทได้ดียิ่งกว่ามาตรการคุมประพฤติปกติ โดยมาตรการที่มีลักษณะกึ่งควบคุมเช่นนี้เป็นมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่ประเทศไทยยังขาดแคลนอันเป็นสาเหตุหนึ่งของความบกพร่องที่เกิดขึ้นในระบบการลงโทษและส่งผลต่อประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบที่ไม่สามารถปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม แต่ทั้งนี้การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมก็มีข้อเสียที่สอดคล้องกับข้อดีที่เกิดขึ้นด้วยในเรื่องค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและดำเนินการศูนย์ควบคุม ตลอดจนบุคลากรที่มีความรู้และพร้อมในการทำงานด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

โดยแนวทางการบังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ในประเทศไทยตามที่ผู้วิจัยเสนอนั้นประกอบไปด้วย

1. การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมเป็นเงื่อนไขคุมประพฤติตามมาตรา 56 ประมวลกฎหมายอาญา ด้วยการให้ศาลสามารถวางเงื่อนไขการเข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุมแก่ผู้กระทำผิด โดยการวางเงื่อนไขเพื่อบังคับใช้ศูนย์ควบคุมตามแนวทางนี้มีสถานะเป็นเงื่อนไขการคุมประพฤติตามมาตรา 56 ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้กระทำผิดต้องได้รับการรอกการลงโทษหรือได้รับการรอกการกำหนดโทษเสียก่อน ศาลจึงจะวางเงื่อนไขการควบคุมในศูนย์ควบคุมโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 56 วรรคสอง (4) ที่กำหนดให้ศาลสามารถส่งผู้กระทำผิดเข้ารับการบำบัดความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ ณ สถานที่ที่กำหนดได้ ซึ่งหากศาลต้องการจะส่งผู้กระทำผิดเข้ารับการควบคุมในศูนย์ควบคุม ก็คือ การกำหนดให้ผู้กระทำผิดเข้ารับการบำบัดในศูนย์ควบคุมนั่นเอง อันเป็นแนวทางการบังคับใช้ที่ในทางกฎหมายศาลมีอำนาจกำหนดและบังคับใช้กับผู้กระทำผิดได้อยู่แล้ว แต่ที่ไม่สามารถบังคับใช้ได้ในปัจจุบันเพราะไม่มีการจัดตั้งและดำเนินการศูนย์ควบคุมเพื่อรองรับการบังคับตามคำพิพากษาของศาล

2. การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมเป็นสถานที่กักขังแทนค่าปรับ โดยผู้กระทำผิดที่จะถูกควบคุมในกรณีนี้เป็นผู้กระทำผิดไม่ร้ายแรงเพราะเป็นผู้กระทำผิดที่เดิมศาลเพียงแต่จะลงโทษปรับเท่านั้น แต่เนื่องจากไม่มีเงินชำระค่าปรับจึงต้องถูกกักขัง ซึ่งในปัจจุบันการกักขังแทนค่าปรับมีการจำกัดให้กักขังเฉพาะในสถานที่สำหรับกักขังเท่านั้นและไม่มีลักษณะกึ่งควบคุมแต่อย่างใด การกักขังแทนค่าปรับในศูนย์ควบคุมหรือสถานกักขังกึ่งควบคุมลักษณะเช่นนี้แทนการควบคุมผู้กระทำผิดไว้เฉยๆมีผลดีคือ ผู้กระทำผิดอาจยังสามารถทำงานหาเงินมาชำระค่าปรับและช่วยลดค่าใช้จ่ายในการคุมขังผู้กระทำผิดได้อันสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การลงโทษปรับเดิม ทั้งยังไม่เป็นการกระทบกระเทือนต่อชีวิตประจำวันของผู้ถูกกักขังเกินความจำเป็นอีกด้วย

3. การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมเพื่อทดแทนการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างการพิจารณา ซึ่งในบางกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยควรจะได้รับ การปล่อยชั่วคราวแต่ไม่สามารถหาประกันหรือหลักประกันได้ หรือในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ในเกณฑ์ที่อาจปล่อยชั่วคราวได้เช่นกัน แต่การพิจารณาถึงผลกระทบบางเรื่องที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยบางรายยังไม่ชัดเจน ในขณะที่การพิจารณาไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวและคุมขังแบบเต็มเวลาจำเลยไว้ในเรือนจำหรือสถานคุมขังจะกระทบกระเทือนผู้ต้องหาหรือจำเลยเกินความจำเป็น การกำหนดให้ศาลสามารถเลือกบังคับใช้มาตรการกึ่งควบคุมกับผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยใช้ศูนย์ควบคุมแทนเรือนจำในการคุมขังระหว่างการพิจารณาในบางกรณีจึงน่าจะช่วยป้องกันผลกระทบที่เกิดจากการคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างการพิจารณาในเรือนจำได้

4. การบังคับใช้ศูนย์ควบคุมกับผู้กระทำผิดที่ต้องโทษจำคุกระยะสั้น อันเป็นการกำหนดให้ผู้ต้องโทษจำคุกระยะสั้นสามารถร้องขอต่อศาลให้เปลี่ยนโทษจำคุกระยะสั้นดังกล่าวเป็นการถูกควบคุมในศูนย์ควบคุมได้ ซึ่งในบางกรณีผู้กระทำผิดไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ศาลจะเปลี่ยนโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดได้ เนื่องด้วยข้อจำกัดทางกฎหมายที่เป็นการจำกัดดุลยพินิจเด็ดขาด ซึ่งอาจเป็นช่องโหว่ของกฎหมายที่ทำให้การพิจารณากำหนดโทษผู้กระทำผิดบางรายเป็นไปอย่างไม่เหมาะสม เช่น ผู้กระทำผิดที่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน แม้จะพ้นโทษจำคุกมาหลายปีและเป็นพลเมืองดีของสังคมมาตลอด หากมากระทำผิดขึ้นอีกและเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่ว่าจะเป็นความผิดเล็กน้อยเพียงใดศาลก็ไม่สามารถรอกการลงโทษได้ เป็นต้น โดยในการเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการควบคุมในศูนย์ควบคุมนี้จะจำกัดเฉพาะผู้กระทำผิดที่มีโทษจำคุกระยะสั้น โดยมีกลไกหรือหลักเกณฑ์ด้านกฎหมายในการพิจารณابังคับใช้กับผู้กระทำผิดที่ยืดหยุ่นยิ่งขึ้นโดยเน้นหนักถึงการพิจารณาจากตัวผู้กระทำผิดเป็นสำคัญ

นอกเหนือจากแนวทางการบังคับใช้กับประเทศไทยดังกล่าวแล้ว ศูนย์ควบคุมก็สามารถใช้เป็นทางเลือกในกระบวนการยุติธรรมประกอบกับมาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดรูปแบบอื่น ๆ ในอนาคตหากจะมีการนำมาบังคับใช้ในประเทศไทยได้อีกด้วย เช่น การใช้ศูนย์ควบคุมในรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีในศาลภายใต้ความยินยอมของผู้กระทำผิดที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขของคณะกรรมการหรือองค์กรในระดับท้องถิ่นที่มีอำนาจในการตัดสินใจคดีที่ไม่มีความร้ายแรงในขั้นต้นก่อนการพิจารณาเพื่อจะไม่ต้องถูกดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรมปกติ, การใช้ศูนย์ควบคุมเป็นเงื่อนไขประกอบการชะลอการฟ้องผู้กระทำผิดหรือการใช้ศูนย์ควบคุมเป็นเงื่อนไขที่ศาลอาจกำหนดในระหว่างการรอการลงโทษหรือการรอการกำหนดโทษปรับได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ดำเนินการให้ศูนย์ควบคุมเป็นสถานพินิจกึ่งควบคุมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยทำการจัดตั้งสถานพินิจเพื่อรองรับการดำเนินการในลักษณะกึ่งควบคุมขึ้นมาเป็นการเฉพาะด้วยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจ ภายใต้วิธีการเช่นเดียวกับการจัดตั้งสถานพินิจในปัจจุบันตามมาตรา 33 พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534 โดยสถานพินิจกึ่งควบคุมที่จัดตั้งขึ้นใหม่อาจมีเขตอำนาจทับซ้อนกันกับสถานพินิจเดิมได้เพราะมีวัตถุประสงค์และลักษณะการดำเนินการที่แตกต่างกัน การดำเนินการสถานพินิจแบบกึ่งควบคุมนี้เด็กและเยาวชนจะสามารถออกไปศึกษาออกสถานพินิจในตอนกลางวันได้ตามบทบัญญัติมาตรา 38(5) และ (6) ของ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534 ที่เปิดโอกาสให้ศาลสามารถให้มาตรการกึ่งควบคุมในการดำเนินการสถานพินิจอยู่แล้ว แต่ควรมีการบัญญัติกฎกระทรวงเพื่อกำหนดวิธีการดำเนินการในรายละเอียด เช่น วิธีการเข้าและออกสถานพินิจประจำวัน ข้อปฏิบัติขณะอยู่ภายนอกสถานพินิจ ฯลฯ โดยใช้หลักเกณฑ์และขอบเขตการพิจารณาส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเข้าสถานพินิจแบบกึ่งควบคุมเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ในบทบัญญัติที่ใช้พิจารณาส่งเด็กและเยาวชนเข้าสถานพินิจปกติ เพราะกฎหมายเปิดโอกาสในการใช้ดุลยพินิจของศาลไว้อย่างกว้างขวางอยู่แล้ว โดยกำหนดให้มีการพิจารณาถึงความร้ายแรงของความผิด โอกาสในการกระทำผิดซ้ำ สภาพแวดล้อมที่อาจเอื้อต่อการกระทำผิด และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้กระทำผิดประกอบ และเป็นอำนาจของศาลที่จะกำหนดในขั้นนี้มีความพิพากษาว่าจะให้การควบคุมในสถานพินิจปกติหรือสถานพินิจแบบกึ่งควบคุม และในอนาคตควรมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์ควบคุมสำหรับเด็กและเยาวชนที่ดำเนินการโดยเอกชน ตามที่มาตรา 20

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 กำหนดให้อำนาจไว้ด้วย

2. บังคับใช้มาตรการควบคุมในศูนย์ควบคุมสำหรับผู้กระทำผิดที่ถูกคุมประพฤติในฐานะเงื่อนไขการคุมประพฤติตามมาตรา 56 วรรคสอง(4) อันเป็นกรณีที่ถ้อยคำในกฎหมายเปิดโอกาสให้ศาลบังคับใช้ได้อยู่แล้วโดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย แต่มีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการศูนย์ควบคุมเพื่อรองรับการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดแบบกึ่งควบคุมตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งผู้วิจัยเสนอว่าควรออกกฎหมายเพื่อรองรับการจัดตั้งและวิธีการดำเนินการตลอดจนหลักเกณฑ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องของศูนย์ควบคุม โดยใช้ชื่อว่า “พระราชบัญญัติวิธีการดำเนินการศูนย์ควบคุม พ.ศ....” โดยมีโครงสร้างและรายละเอียดของพระราชบัญญัติตามที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้แล้ว ซึ่งยังจะใช้เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักเกณฑ์ในการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในศูนย์ควบคุมสำหรับปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยใช้ศูนย์ควบคุมในแนวทางอื่นๆด้วย

3. บังคับใช้ศูนย์ควบคุมเป็นสถานกักขังแบบกึ่งควบคุมสำหรับผู้กระทำผิดซึ่งถูกลงโทษกักขังที่เปลี่ยนมาจากโทษปรับ ซึ่งในการบังคับใช้จะมีข้อจำกัดด้านกฎหมายอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 24 และวิธีการกักขังผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2506 มาตรา 25-26 และมาตรา 30 ที่ไม่เอื้อต่อการใช้ศูนย์ควบคุมในการดำเนินการกักขัง ซึ่งควรแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าวโดยกำหนดบทบัญญัติในพระราชบัญญัติวิธีการดำเนินการศูนย์ควบคุมที่จะบัญญัติขึ้นใหม่ดังนี้

“มาตรา : ในกรณีที่จะกักขังผู้กระทำผิดแทนค่าปรับ ให้ศูนย์ควบคุมมีสถานะเป็นสถานกักขังตามมาตรา 24 ประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้วิธีการควบคุมผู้กระทำผิดตามบทบัญญัติไว้ในกฎหมายนี้สำหรับการกักขังแทนค่าปรับในศูนย์ควบคุม”

ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถกักขังผู้ต้องโทษกักขังแทนค่าปรับไว้ในศูนย์ควบคุมซึ่งจะมีสถานะเป็นสถานกักขังตามกฎหมายได้ และจะไม่ใช้หลักเกณฑ์การกักขังตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย โดยให้การควบคุมดูแลผู้ถูกกักขังเป็นไปในลักษณะกึ่งควบคุมตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับศูนย์ควบคุมโดยเฉพาะ

4. บังคับใช้มาตรการควบคุมโดยใช้ศูนย์ควบคุมสำหรับดำเนินการควบคุมแบบกึ่งควบคุมกับกับผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างการพิจารณาในบางกรณี ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันทีด้วยการให้ศาลกำหนดศูนย์ควบคุมเป็นสถานที่ในการคุมขังตามหมายซึ่งซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 (5)(ค) และใช้หลักเกณฑ์ใน “พระราชบัญญัติวิธีการ

ดำเนินการศูนย์ควบคุม พ.ศ." ที่ได้เสนอให้บัญญัติขึ้นไว้แล้วเป็นหลักเกณฑ์ในการควบคุมแบบ กึ่งควบคุมสำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยระหว่างพิจารณาในศูนย์ควบคุมอันจะมีรูปแบบหลักของการ ดำเนินการและการควบคุมเช่นเดียวกับศูนย์ควบคุมประเภทอื่นๆ

5. กำหนดให้สามารถเปลี่ยนโทษจำคุกระยะสั้นเป็นการควบคุมผู้กระทำผิดในศูนย์ ควบคุม เพื่อให้สามารถบังคับใช้ศูนย์ควบคุมเพื่อรองรับผู้กระทำผิดที่ไม่จำเป็นต้องถูกลงโทษ จำคุก แต่กฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจเล็งโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดในชั้น พิจารณาก่อนมีคำพิพากษาได้ โดยบัญญัติหลักเกณฑ์ในการเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการควบคุมใน ศูนย์ควบคุมไว้เป็นการเฉพาะใน "พระราชบัญญัติวิธีการดำเนินการศูนย์ควบคุม พ.ศ." และ แยกเป็นหมวดหมู่โดยเฉพาะขึ้นมาโดยใช้ชื่อว่า "หมวด : การเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการควบคุม ในศูนย์ควบคุม" เพื่อกำหนดให้ผู้กระทำผิดที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกแล้วสามารถยื่นคำร้อง ขอต่ศาลเพื่อเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการควบคุมในศูนย์ควบคุมได้โดยจะจำกัดเฉพาะผู้ต้องโทษ จำคุกระยะสั้นเท่านั้น ซึ่งต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะยื่นคำร้อง แนวทางการ พิจารณาและใช้ดุลยพินิจของศาล ตลอดจนบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษจำคุกไว้ด้วย ทั้งนี้ ตามรายละเอียดและโครงสร้างทางกฎหมายที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้แล้วในบทที่ 4.2.3

โดยในช่วงแรกของการบังคับใช้ผู้วิจัยเสนอว่าควรมีการบังคับใช้มาตรการควบคุมโดยใช้ ศูนย์ควบคุมในรูปแบบของเงื่อนไขการคุมประพฤติผู้กระทำผิดที่ศาลจะรอการกำหนดโทษหรือ รอการลงโทษก่อนจะมีความเหมาะสมที่สุด เพราะเป็นการบังคับใช้ประกอบมาตรการเล็งโทษ จำคุกที่มีการบังคับใช้ในประเทศไทยอย่างแพร่หลายอยู่แล้ว และการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ เกี่ยวข้องก็ไม่กระทบต่อกฎหมายสารบัญญัติหลัก อันน่าจะเป็นแนวทางที่จะสามารถบังคับใช้ได้ อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดปัญหาน้อยที่สุด และควรต้องกำหนดเงื่อนไขการจ่ายค่าชดเชยแก่ ผู้เสียหายและการทำงานบริการสาธารณะประกอบด้วย โดยในขั้นต้นควรดำเนินการแก้ไข กฎหมายที่เกี่ยวข้องและทดลองดำเนินการศูนย์ควบคุมเฉพาะบางท้องที่ก่อน เพื่อหาข้อบกพร่อง ในการบังคับใช้และแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมกับประเทศไทย เมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมมี ความพร้อมยิ่งขึ้นจึงค่อยดำเนินการบังคับใช้อย่างจริงจังต่อไป และควรแยกศูนย์ควบคุมที่ใช้ รองรับการควบคุมผู้กระทำผิดต่างประเภทกันออกจากกันเพื่อป้องกันปัญหาการปะปนกัน ของผู้ถูกควบคุมในศูนย์ควบคุมประเภทต่างๆที่มีระดับความรุนแรงและความจำเป็นในการ ควบคุมดูแลที่แตกต่างกันด้วย